

Vedlegg 3

Verdiskaping og sysselsetting

1. Innledning

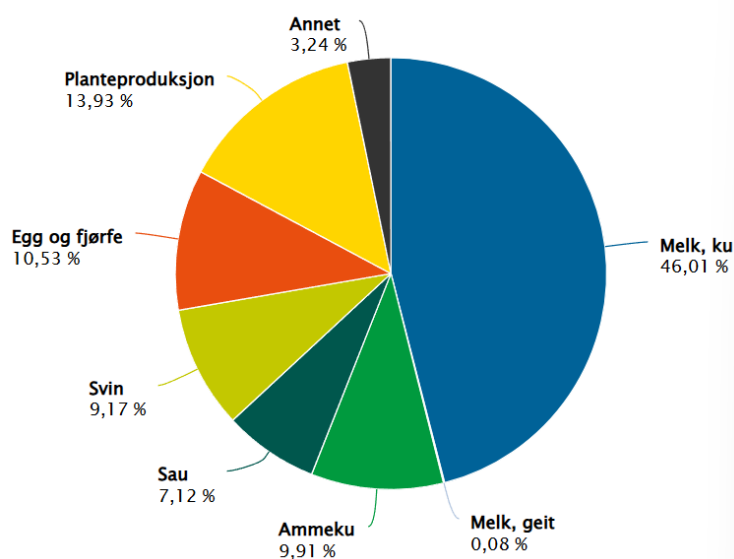
Dette vedlegget viser landbrukets betydning for verdiskaping, produksjon og sysselsetting i Åfjord. Vedlegget supplerer Vedlegg 2, som beskriver utviklingstrekk og strukturendringer. Tallene i dette vedlegget må leses med oppmerksomhet på at ulike kilder bruker ulike definisjoner. NIBIOs verdiskapingstall viser beregnet bruttoprodukt og årsverk, mens SSB-tall viser sysselsatte personer etter næringskode.

2. Verdiskaping og sysselsetting i Trøndelag

Trøndelag står for en betydelig andel av den nasjonale jordbruksproduksjonen, og eksporterer betydelige mengder matvarer til andre deler av landet.

Trøndelag er en av landets viktigste landbruksregioner, med betydelig verdiskaping og sysselsetting knyttet til jordbruket. I 2021 utgjorde verdiskapingen i jordbruket i fylket om lag 3,7 milliarder kroner, målt som bruttoprodukt inkludert tilskudd. Produksjonen er i stor grad basert på husdyrhold, der særlig melkeproduksjon fra ku er den klart største enkeltbidragsyteren, etterfulgt av ammeku, svin og sau.

Jordbruket gir grunnlag for omfattende sysselsetting, med rundt 5 800 årsverk i næringen og nær 9 000 sysselsatte i primærnæringene samlet. Med over 5 500 jordbruksforetak og et betydelig jordbruksareal i drift, bidrar landbruket både til verdiskaping, matproduksjon og opprettholdelse av bosetting i hele Trøndelag.

Figur 1: Verdiskaping i jordbruket i Trøndelag fordelt på produksjoner.
Kilde: NIBIO

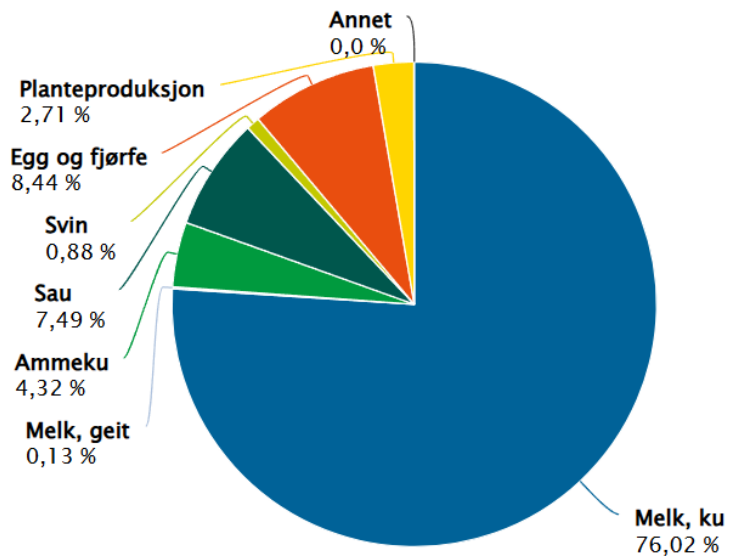
Bilde 1: Landbruket skaper aktivitet og arbeidsplasser også utenfor gården, blant annet innen transport, foredling og service.
Foto: Hege H. Amundal.

Figur 2; Trøndelag står for en betydelig del av norsk jordbruksproduksjon. Kilde: Trøndelag i tall.

2. Verdiskaping og sysselsetting i Åfjord

På kommunenivå er jordbruket i Åfjord en viktig næring for verdiskaping og sysselsetting. I 2021 utgjorde verdiskapingen i jordbruket om lag 91,8 millioner kroner, målt som bruttoprodukt inkludert tilskudd. Melkeproduksjon fra ku står for hoveddelen av verdiskapingen, mens sau, egg/fjørfe, ammeku, planteproduksjon og andre husdyrproduksjoner bidrar til bredden i næringa.

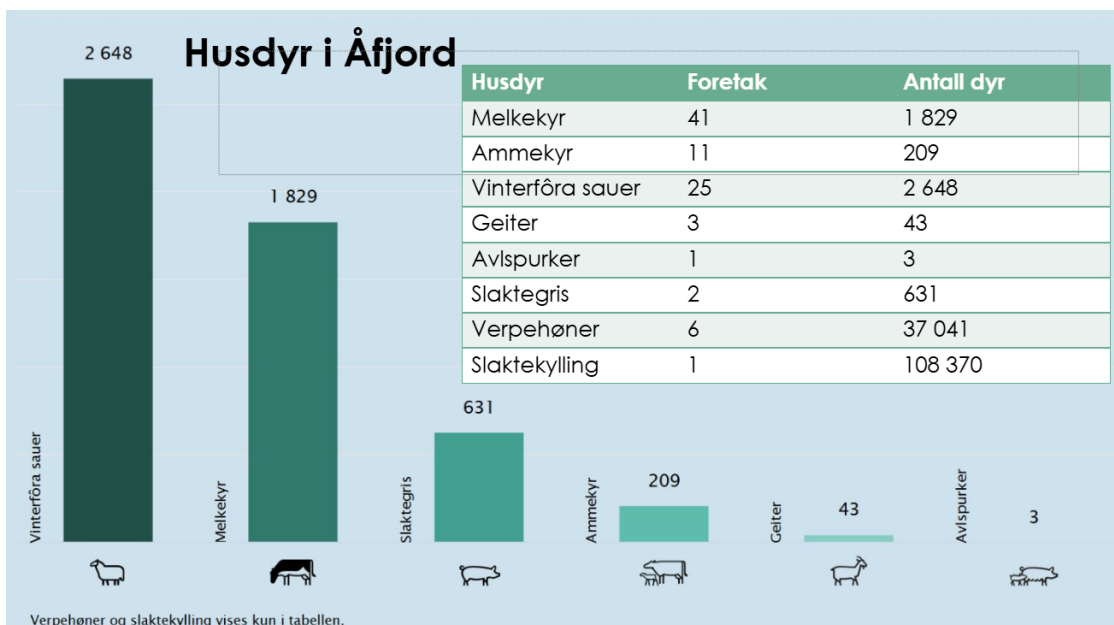

Figur 3: Verdiskaping for ulike produksjoner i Åfjord Kilde: NIBIO

NIBIO beregner arbeidsinnsatsen i jordbruket i Åfjord til om lag 155 årsverk. SSB-tall viser samtidig at om lag 140 personer bosatt i Åfjord var sysselsatt innen jordbruk og skogbruk i 2025. Tallene er ikke direkte sammenlignbare, men viser samlet at landbruket fortsatt har stor betydning for arbeid, bosetting og lokal verdiskaping.

Bilde 2: Grasbasert husdyrhold er kjernen i landbruket i Åfjord og gir grunnlag for både matproduksjon, verdiskaping og arbeidsplasser. Foto: Ruth Altø Hårstad.

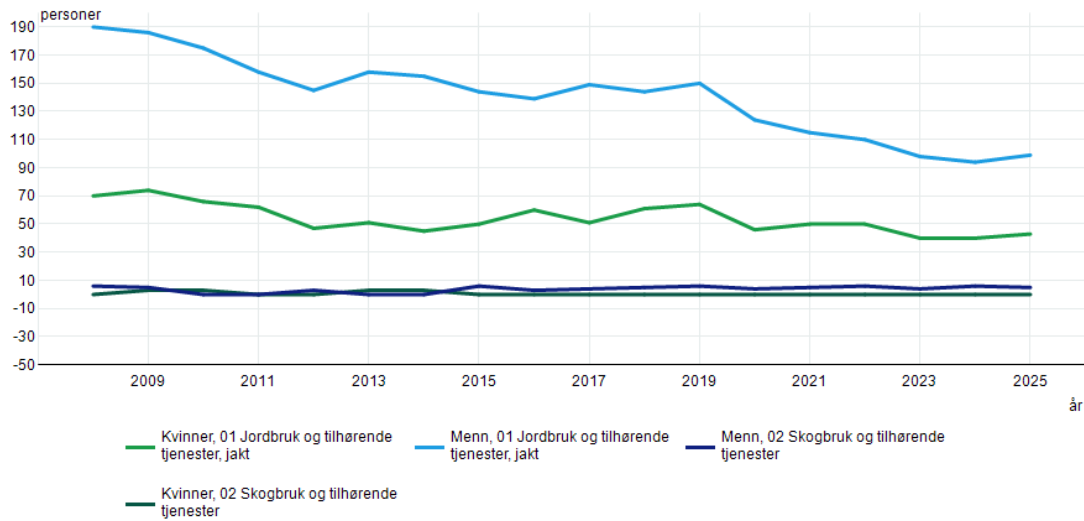

Figur 4: Antall dyr som er omsøkt produksjonstilskudd i 2025. Kilde NIBIO.

Råvarestatistikken viser at Åfjord fortsatt har en betydelig landbruksproduksjon. I 2025 ble det produsert om lag 14,4 millioner liter melk. Levert slakt utgjorde 855,2 tonn, eggproduksjonen 128,8 tonn og kornproduksjonen 694 tonn. Tallene viser at kommunen

fortsatt bidrar med viktige volum, særlig innen grasbasert husdyrhold, samtidig som også egg, korn og andre produksjoner bidrar til mangfoldet i landbruket.

08536: Sysselsatte per 4. kvartal, etter kjønn, næring (SN2007) og år. Sysselsatte personer etter bosted, Åfjord.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5: Utvikling av antall sysselsatte i Åfjord siden 2007.

Avvirkningen av tømmer i Åfjord har økt i volum i perioden 2022–2024, med et toppnivå i 2023, før en nedgang i 2025. Bruttoverdien av avvirkningen viser en tilsvarende økning i denne perioden, men med tydelige variasjoner mellom år, fra om lag 2,1 millioner kroner i 2021 til over 8 millioner kroner i 2022 og 2023.

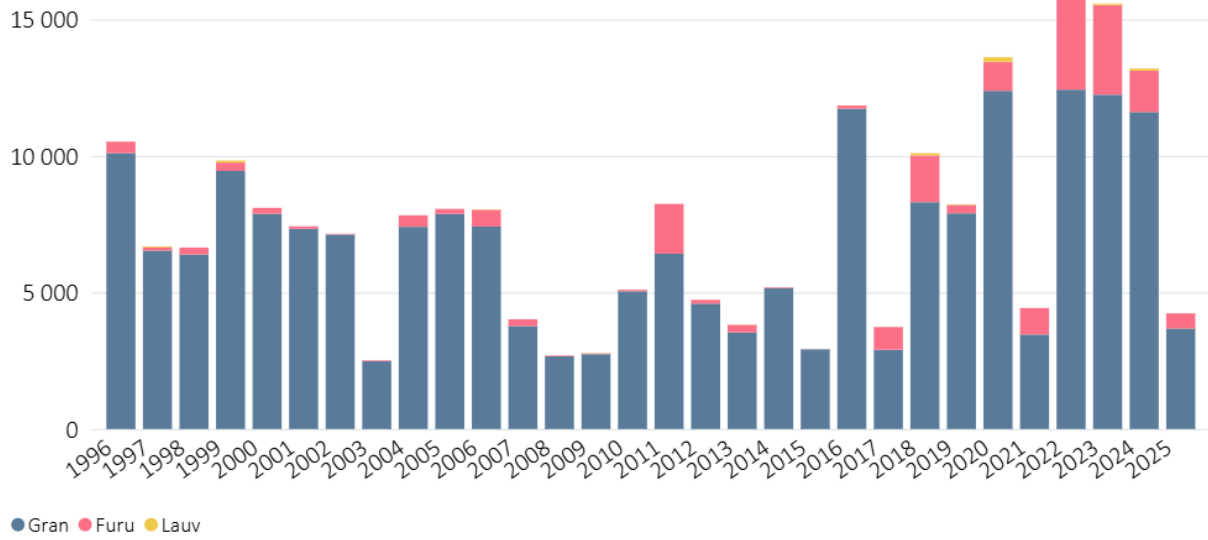
Bilde 3: Skogkultur og planting er langsiktige investeringer i framtidens skogressurser, karbonbinding og verdiskaping. Foto: Simon Larsen.

Dette indikerer at økt hogstaktivitet bidrar til økt verdiskaping i skogbruket i perioder, samtidig som den økonomiske verdien påvirkes av prisforhold og markedssituasjon. Skogbruket utgjør dermed et viktig bidrag til samlet verdiskaping i landbruket, men med større årlige svingninger enn jordbruksproduksjonen.

Bruttoverdi avvirkning for salg (1 000 kr)					
2020	2021	2022	2023	2024	2025
4 880	2 145	7 948	8 420	7 572	3 347

Tabell 1: Bruttoverdi avvirkning for salg i Åfjord 2020 – 2025, 1 000 kr. Kilde: SSB.

Avvirkning (m³) for salg i Åfjord i perioden 1996-2025

Figur 6: Avvirket tømmer for salg i Åfjord 1996 – 2025. Kilde: Trøndelag i tall.